

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΚΟΠΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΔΕΛΤΙΟ

Τεύχος 49

Επισκόπηση οικονομικών, εμπορικών και επιχειρηματικών
ειδήσεων για τη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Σύνταξη-Επιμέλεια:

Π. Λάρδα, Σύμβουλος ΟΕΥΑ'
Ε. Ξυδιά, Γραμματέας ΟΕΥΑ'

- Σεπτέμβριος 2020 -

(β' έκδοση)

Περιεχόμενα

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα	4
1.1 Ενέργεια και Ορυκτά	4
-Η Makpetrol ανακοινώνει 63% πτώση στα καθαρά κέρδη της το α' εξάμηνο 2020	4
-Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, άνθρακας και προϊόντα πετρελαίου, Ιούνιος 2020 (προκαταρκτικά στοιχεία)	4
1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate	4
-Αξία συμβάσεων κατασκευαστικών έργων στο εξωτερικό, Ιανουάριος - Ιούνιος 2020	4
-Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κατοικιών, β' τρίμηνο του 2020	4
-Αύξηση τιμών διαμερισμάτων στη Βόρεια Μακεδονία, κατά τη διάρκεια της κρίσης του κορωνοϊού	4
-Άλλαγές στη διαδικασία επιλογής αναδόχων για επίβλεψη κατασκευών	5
1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά	5
-Η EKT και η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας συμφώνησαν να αναπτύξουν μια γραμμή παροχής ρευστότητας σε ευρώ (repo line)	5
-EUROSTANDARD: Ξεκίνησε η αποζημίωση των καταθετών	5
-Ίδρυση Ένωσης Τραπεζικών Πελατών στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας	5
-Εντατική χρήση της κάρτας πληρωμής από τους πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας	6
-Πράσινο φως από την Κεντρική Τράπεζα για νέο μορατόριομ για τα δάνεια μέχρι τον Μάρτιο του 2021	6
1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής	6
-Μείωση στην επιβατική κίνηση του αεροδρομίου των Σκοπίων, Ιούλιος 2020	6
-Υπεγράφη σύμβαση Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και Βόρειας Μακεδονίας για νέο τμήμα αυτοκινητοδρόμου του διαδρόμου VC, αξίας 78 εκατ. ευρώ	6
-FITR: 123 εγχώριες εταιρείες εισέρχονται στην τελική φάση της δημόσιας πρόσκλησης για την ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων και λύσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του COVID-19	7
-Νέα πρόσκληση από το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITR)	7
1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων	7
-Μεγάλες ζημιές για τη βιομηχανία οίνου, εξ' αιτίας της πανδημίας	7
-Αγορά και πώληση γεωργικών προϊόντων, β' τρίμηνο του 2020	7
1.6 Βιομηχανικός Τομέας	8
-Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, Ιούνιος 2020	8
-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Ιούλιος 2020	8
-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Ιούλιος 2020	8
-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Ιούλιος 2020	8
-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία, Ιούλιος 2020	9
1.7 Τομέας Τουρισμού	9
-Πρόγραμμα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στον Δήμο Νεγκοτίνο	9
-Πιέσεις από τους εργαζομένους προς τη νέα Κυβέρνηση για λήψη μέτρων στον τομέα τουρισμού	9
-Στοιχεία για τον τουρισμό στη Βόρεια Μακεδονία, Ιούνιος 2020 - Πτώση 95% στον τουρισμό	10
1.8 Τομέας Εμπορίου	10
-Αύξηση 36% του ηλεκτρονικού εμπορίου στη Βόρεια Μακεδονία	10
-Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, Ιούλιος 2020	10
1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος	11
-Κάδοι απορριμάτων για χρησιμοποιημένο εξοπλισμό ατομικής προστασίας	11
-Ανακατασκευή Γναθοπροσωπικής Κλινικής (Maxillofacial Clinic) με δωρεά της Πρεσβείας των ΗΠΑ	11
-Η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στη μείωση του κόστους της πράσινης κάρτας των αυτοκινήτων	11
1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος	11
-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (14.8.2020)	11
-Ανακοίνωση επένδυσης της «Magna» στη Βόρεια Μακεδονία	11

- Young Minds Fund: Ταμείο για νέους στη Βόρεια Μακεδονία	11
-Επένδυση της Zito Luks στον εκσυγχρονισμό της παραγωγής	12
1.11 Δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης	12
-Προσφορά TITAN για την ανάπτυξη και αναβάθμιση του κρατικού εκπαιδευτικού συστήματος στη Βόρεια Μακεδονία	12
-Πολυκαταστήματα "Vero" & Jumbo: Ανθρωπιστική εκστρατεία για τα παιδιά του Παιδικού Χωριού SOS	12
-Προσφορά TITAN στη δημόσια εκπαίδευση της Βόρειας Μακεδονίας για τη βελτίωση των μαθησιακών συνθηκών	12
-Δωρεά TITAN για δενδροφύτευση σε πάρκο των Σκοπίων	13
2. Οικονομικές ειδήσεις	13
-Συνέντευξη του πρώην Υφυπουργού Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας: πρόγραμμα προσέλκυσης επενδύσεων	13
-Standard & Poor's: στο BB- με σταθερή προοπτική η πιστοληπτική ικανότητα της Βόρειας Μακεδονίας	13
-Εκροές ύψους έως 50 εκατ. ευρώ ετησίως από στοιχήματα σε ξένες ιστοσελίδες	13
3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις	14
-Zaev & Byrnes: Αναβάθμιση στρατηγικής συνεργασίας Βόρειας Μακεδονίας - ΗΠΑ	14
4. Ευρωπαϊκή προοπτική	14
-Η ΕΕ προτείνει χαλάρωση των κανόνων καταγωγής των αγαθών των Δυτικών Βαλκανίων προς ενίσχυση του εμπορίου	14
5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος	14
-Το Δίκτυο ICEDA ανακοινώνει πρόσκληση για λήψη επιχορηγήσεων από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών	14
6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις	15
(Λόγω της πανδημίας COVID-19 και της κατά συνέπεια συχνή ακύρωσης εκδηλώσεων στη Βόρεια Μακεδονία, το εν λόγω κεφάλαιο αντικαθίσταται με πληροφορίες που αφορούν στα μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού.)	15
-Εταιρείες και πολίτες δώρισαν 4,5 εκατ. ευρώ για την αντιμετώπιση της κρίσης από την πανδημία	15
-Περιορισμός χωρητικότητας σε εκδηλώσεις 50% στις υπαίθριες και 30% σε εκδηλώσεις σε εσωτερικούς χώρους	15

Σημειώσεις / Disclaimer :

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ-Σκοπίων, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-skopje@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκουσίως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, ενωσιακό και διεθνές δίκαιο σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>)
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ - Σκοπίων τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.

1. Επιχειρηματική δραστηριότητα

1.1 Ενέργεια και Ορυκτά

-Η Makpetrol ανακοίνωνε 63% πτώση στα καθαρά κέρδη της το α' εξάμηνο 2020

Σύμφωνα με ανακοίνωση της Makpetrol, στις 19.8.2020, τα καθαρά κέρδη της μειώθηκαν κατά 63% σε 89,9 εκατ. δηνάρια, ή 1,5 εκατ. ευρώ, το πρώτο εξάμηνο του 2020. Τα λειτουργικά έσοδα της Makpetrol ανήλθαν σε 7,89 δισ. δηνάρια το πρώτο εξάμηνο του 2020, ήτοι μείωση 23% σε ετήσια βάση. Οι εγχώριες πωλήσεις μειώθηκαν κατά 20% στα 7,7 δισ. δηνάρια, ενώ οι πωλήσεις στο εξωτερικό μειώθηκαν κατά 65% σε 193,4 εκατ. δηνάρια. Τα λειτουργικά έξοδα της Makpetrol μειώθηκαν κατά 22% στα 7,89 δισ. δηνάρια κατά την υπό εξέταση περίοδο, καθώς το κόστος των πωληθέντων αγαθών μειώθηκε κατά 25% στα 6,74 δισ. δηνάρια. Σημειώνεται ότι, η Makpetrol διαθέτει μεγάλο δίκτυο σταθμών (πάνω από εκατό) στη Βόρεια Μακεδονία, καθώς και σταθμούς στη Σερβία και στην Ελλάδα.

-Ηλεκτρική ενέργεια, φυσικό αέριο, άνθρακας και προϊόντα πετρελαίου, Ιούνιος 2020 (προκαταρκτικά στοιχεία)

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, τον Ιούνιο του 2020, η συνολική κατανάλωση ανά είδος ενεργειακών προϊόντων ήταν: 477.863 MWh ηλεκτρικής ενέργειας, 18.291 εκατ. nm³ φυσικού αερίου, 294.530 τόνοι άνθρακα και 83.355 τόνοι πετρελαϊκών προϊόντων. Η ακαθάριστη εθνική παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας συμμετείχε με 75,3% στην ακαθάριστη εθνική κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας, ενώ το 94,6% της συνολικής εθνικής κατανάλωσης άνθρακα χρησιμοποιήθηκε για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας.

1.2 Κατασκευών, δομικών υλικών και Real Estate

-Αξία συμβάσεων κατασκευαστικών έργων στο εξωτερικό, Ιανουάριος - Ιούνιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2020, η συνολική αξία των συμβάσεων κατασκευαστικών έργων στο εξωτερικό ήταν 192.404 χιλιάδες δηνάρια (ή περίπου €3.131 χιλ.), ήτοι 16,1% λιγότερο σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους. Την υπό εξέταση περίοδο, οι εταιρείες του κατασκευαστικού τομέα της Δημοκρατίας της Βόρειας Μακεδονίας πραγματοποίησαν κατασκευαστικές εργασίες στο εξωτερικό συνολικής αξίας 53.576 χιλ. δηναρίων (περίπου € 872 χιλ), ήτοι 31,8% λιγότερες σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο του προηγούμενου έτους.

-Δείκτες κόστους κατασκευής νέων κατοικιών, β' τρίμηνο του 2020

Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2020, σε σύγκριση με το πρώτο τρίμηνο του 2020, το κόστος κατασκευής νέων κατοικιών μειώθηκε κατά 0,4%, το κόστος των υλικών μειώθηκε κατά 0,6% και το κόστος εργασίας παρέμεινε αμετάβλητο. Κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2020, σε σύγκριση με το δεύτερο τρίμηνο του 2019, το κόστος κατασκευής νέων κατοικιών μειώθηκε κατά 0,6%, το κόστος των υλικών μειώθηκε κατά 3,4% και το κόστος εργασίας αυξήθηκε κατά 5,8%.

-Αύξηση τιμών διαμερισμάτων στη Βόρεια Μακεδονία, κατά τη διάρκεια της κρίσης του κορωνοϊού

Το δεύτερο τρίμηνο του 2020, σημειώθηκε αύξηση των τιμών των διαμερισμάτων στη Βόρεια Μακεδονία, παρά την κρίση που προκάλεσε η πανδημία COVID-19, καθώς ο αριθμός των διαμερισμάτων στην αγορά ξεπερνά τη ζήτηση. Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας, κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2020, οι τιμές των διαμερισμάτων στα Σκόπια αυξήθηκαν κατά 1,4% σε ετήσια βάση, γεγονός που υποδηλώνει μικρή επιβράδυνση σε σύγκριση με το προηγούμενο τρίμηνο. Παράλληλα, τα στατιστικά στοιχεία της Υπηρεσίας Κτηματολογίου δείχνουν ότι μέχρι τα τέλη Ιουνίου τ.ε., σε όλη την επικράτεια της Βόρειας Μακεδονίας υπήρχαν 6.436 νεόδμητα διαμερίσματα που εξακολουθούσαν να διατίθενται στην αγορά. Από την άλλη, τα στοιχεία που παρέχονται από την Υπηρεσία Κτηματολογίου αποκαλύπτουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των μέσων τιμών ανά τετραγωνικό μέτρο, ανάλογα με τις πόλεις όπου βρίσκονται τα διαμερίσματα. Οι τιμές ποικίλουν από 28.255 δηνάρια στο Κουμάνοβο σε 62.778 δηνάρια στην περιοχή Centar στα Σκόπια. Αναλογικά, η αγορά ενός διαμερίσματος στο κέντρο των Σκοπίων αντιστοιχεί σε δύο διαμερίσματα σε Kumanovo και Strumica.

-Αλλαγές στη διαδικασία επιλογής αναδόχων για επίβλεψη κατασκευών

Σύμφωνα με το νέο οικονομικό πρόγραμμα, η Κυβέρνηση προσανατολίζεται σε νομοθετική τροποποίηση της διαδικασίας επιλογής αναδόχων για την εποπτεία κατασκευαστικών εργασιών που χρηματοδοτούνται από το κράτος, ώστε να αποτρέπεται η «σύμπτωση» ή συσχέτιση του αναδόχου με την κατασκευαστική εταιρεία που έχει αναλάβει το έργο ή τον επενδυτή. Στόχος είναι η πλήρης εναρμόνιση των συστηματικών νόμων που ρυθμίζουν τον τομέα των κατασκευών και της πολεοδομίας, η ενίσχυση της επιθεώρησης και των αρμοδιοτήτων της κρατικής επιθεώρησης για την κατασκευή και την πολεοδομία, μέσω της εισαγωγής περιφερειακών επιθεωρητών αστικών κέντρων, καθώς και η βελτίωση της ποιότητας των κτιρίων. Ειδικότερα, η επιλογή των εταιρειών για την εποπτεία των κατασκευαστικών έργων θα διενεργείται βάσει μίας κεντρικής εφαρμογής, με το έργο της εποπτείας να κατανέμεται τυχαία.

1.3 Τραπεζικός Τομέας & Χρηματιστηριακή αγορά

-Η ΕΚΤ και η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας συμφώνησαν να αναπτύξουν μια γραμμή παροχής ρευστότητας σε ευρώ (repo line)

Η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) και η Κεντρική Τράπεζα της Δημοκρατίας της Βορείου Μακεδονίας συμφώνησαν να αναπτύξουν μια γραμμή παροχής ρευστότητας σε ευρώ (repo line) για την αντιμετώπιση πιθανών αναγκών ρευστότητας λόγω των δυσλειτουργιών που παρουσιάζονται από την πανδημία του κορωνοϊού. Στο πλαίσιο της συμφωνίας η ΕΚΤ θα παρέχει ρευστότητα σε ευρώ με αντάλλαγμα επαρκείς εγγυήσεις. Η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας θα είναι σε θέση να δανειστεί μέσω της repo line έως 400 εκατ. ευρώ από την ΕΚΤ. Η γραμμή repo θα παραμείνει σε ισχύ έως το τέλος Ιουνίου 2021, εκτός εάν αποφασιστεί παράτασή της.

-EUROSTANDARD: Ξεκίνησε η αποζημίωση των καταθετών

Ανακοινώθηκαν οι κατάλογοι των καταθετών της Eurostandard Bank, που χρεοκόπησε πρόσφατα και οι οποίοι θα αποζημιωθούν από το Ταμείο Ασφαλίσεων Καταθέσεων μέσω τεσσάρων τραπεζών της Βόρειας Μακεδονίας. Σύμφωνα με ανακοίνωση του Ταμείου Ασφάλισης Καταθέσεων, και του Διαχειριστή Πτωχευσης κ. Dushko Todevski, από την Παρασκευή 4.9.2020 ξεκίνησε η διανομή σε περισσότερους από 139.000 καταθέτες. Οι δικαιούχοι μπορούν να επιλέξουν μια από τις ακόλουθες τράπεζες για την λήψη των χρημάτων τους, μεταξύ των Komercijalna Banka, Stopanska Banka Skopje, NLB Banka και Halkbank. Σημειώνεται ότι, η Κεντρική Τράπεζα της Βόρειας Μακεδονίας ανακάλεσε στις 12.8.2020 την άδεια ίδρυσης και λειτουργίας της Eurostandard Bank AD Skopje (κοινοπραξία ελβετικών επιχειρήσεων) λόγω μη συμμόρφωσής της με τις ελάχιστες νομικές απαιτήσεις για τη λειτουργία τράπεζας. Η Eurostandard βρισκόταν υπό στενή εποπτεία τους τελευταίους μήνες λόγω πιστωτικών κινδύνων στους οποίους εκτέθηκε κατά τις δραστηριότητές της και των αδυναμιών διαχείρισης αυτών, αλλά η Διοικητής της Τράπεζας, και Anita Angelovska-Bezhoska, επεσήμανε ότι τα κρίσιμα προβλήματα προέρχονται από αδυναμίες του παρελθόντος και όχι από τις τρέχουσες συνθήκες. Ο εποπτικός έλεγχος που διενεργήθηκε το 2019 έδειξε υποκεφαλαιοποίηση της Eurostandard Bank AD Skopje και, παρά τα μέτρα διάσωσης που έλαβε η Κεντρική Τράπεζα, οι δεσμεύσεις για ανακεφαλαιοποίηση το 2019 εκπληρώθηκαν εν μέρει, ενώ οι δεσμεύσεις για ανακεφαλαιοποίηση το πρώτο εξάμηνο του 2020 δεν εκπληρώθηκαν. Ως αποτέλεσμα, ο δείκτης κεφαλαιακής επάρκειας της Eurostandard μειώθηκε στο 2%, γεγονός που κατέστησε την τράπεζα αφερέγγυα σύμφωνα με τον τραπεζικό νόμο της Βόρειας Μακεδονίας (άρθρο 65 του νόμου περί τραπεζών). Σύμφωνα με δηλώσεις της Διοικητού της Τράπεζας, η ανάκληση της άδειας της Eurostandard δεν θα θέσει σε κίνδυνο τη σταθερότητα του τραπεζικού συστήματος, καθώς η τράπεζα κατείχε, σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία (30 Ιουνίου 2020), μόλις το 1,3% του συνόλου των περιουσιακών στοιχείων του τραπεζικού συστήματος, το 1,7% των καταθέσεων και το 1,6% των δανείων.

-Ιδρυση Ένωσης Τραπεζικών Πελατών στη Δημοκρατία της Βόρειας Μακεδονίας

Την 1η Σεπτεμβρίου 2020 άρχισε τις εργασίες της η νεοϊδρυθείσα Ένωση Τραπεζικών Πελατών (The Association of Bank Clients/ Anuitet) της Βόρειας Μακεδονίας. Αποστολή της εν λόγω Ένωσης είναι η θεσμική εκπροσώπηση των πολιτών και η νομική προστασία των δικαιωμάτων τους στις επιχειρηματικές σχέσεις με τις τράπεζες και άλλα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα. Σύμφωνα με δηλώσεις της ANUITET, στόχος είναι η οικοδόμηση ισχυρότερης και υγιέστερης οικονομικής σχέσης πολιτών και χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων, στη βάση δίκαιων και ηθικών αρχών (βλ. <http://www.anuitet.mk/>).

-Εντατική χρήση της κάρτας πληρωμής από τους πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας

Υπό συνθήκες πανδημίας, ως προς τις εμπορικές αγορές με τη χρήση κάρτας πληρωμής στη Βόρεια Μακεδονία, σημειώθηκε ετήσια αύξηση του αριθμού και της αξίας των πραγματοποιηθεισών συναλλαγών κατά 7,4% και 17,6%, αντίστοιχα, σύμφωνα με στοιχεία της εδώ Κεντρικής Τράπεζας. Ως εκ τούτου, είναι εμφανής η υψηλή ετήσια αύξηση του αριθμού πληρωμών με ηλεκτρονικές κάρτες πληρωμών, η οποία κατά το β' τρίμηνο τ.ε. ήταν 169,6%, ήτοι πέντε φορές υψηλότερη από την ετήσια αύξηση του αντίστοιχου τριμήνου του προηγούμενου έτους (32%). Όσον αφορά στη χρήση καρτών πληρωμών στο εμπόριο, το β' τρίμηνο 2020 σημειώθηκε ετήσια αύξηση 4,9%, η οποία είναι σημαντικά χαμηλότερη από την ετήσια αύξηση το αντίστοιχο τρίμηνο του προηγούμενου έτους (19,1%).

-Πράσινο φως από την Κεντρική Τράπεζα για νέο μορατόριομν για τα δάνεια μέχρι τον Μάρτιο του 2021
Λαμβάνοντας υπόψη τις παρατελαιένες επιπτώσεις της κρίσης ρευστότητας, η εδώ Κεντρική Τράπεζα πραγματοποίησε αρκετές συναντήσεις με εκπροσώπους του Συλλόγου Τραπεζών της Βόρειας Μακεδονίας (MBA) σχετικά με τη δεύτερη περίοδο της αναβολής της αποπληρωμής των υποχρεώσεων σε πελάτες βάσει πίστωσης. Μετά την ολοκλήρωση σχετικής ανάλυσης και μετά από αρκετές συναντήσεις με εκπροσώπους της MBA, ελήφθησαν τα ακόλουθα συμπεράσματα: Με τις κανονιστικές αλλαγές που υιοθετήθηκαν από το Συμβούλιο της Κεντρικής Τράπεζας, προβλέπεται ότι οι εμπορικές τράπεζες μπορούν να προσφέρουν στους πελάτες τους μια δεύτερη ευνοϊκή αλλαγή στους όρους των συμβάσεων πίστωσης, των προϊόντων τους, με στόχο να βοηθηθούν οι πελάτες που πλήρωνται δυσμενώς από την πανδημία Covid-19. Ωστόσο, σε αντίθεση με την πρώτη περίοδο χάριτος που ξεκίνησε την 1η Απριλίου και λήγει στο τέλος Σεπτεμβρίου τ.ε., η δεύτερη δημητριακή περίοδο αναβολής αποπληρωμής των δανειακών υποχρεώσεων δίνεται μόνο σε άτομα που έχουν πληγεί αποδεδειγμένα από την κρίση, όπως εκείνοι που έχασαν τη δουλειά τους, είχαν περικοπή αμοιβών, έλαβαν ιατρική περίθαλψη και ούτω καθεξής.

1.4 Τομέας Μεταφορών & Επικοινωνιών/Πληροφορικής

-Μείωση στην επιβατική κίνηση του αεροδρομίου των Σκοπίων, Ιούλιος 2020

Το αεροδρόμιο των Σκοπίων υποδέχθηκε 57.419 επιβάτες τον Ιούλιο 2020, ήτοι μείωση 76,3% σε σύγκριση με τον αντίστοιχο μήνα του 2019. Οι κινήσεις των εμπορικών αεροσκαφών μειώθηκαν κατά 55,6%, στις 833. Κατά τους πρώτους εππά μήνες του τρέχοντος έτους, το αεροδρόμιο των Σκοπίων εξυπηρέτησε 443.679 ταξιδιώτες, ήτοι μείωση 57% σε σχέση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019. Εκτός από τους περιορισμούς εισόδου στην Ευρωπαϊκή Ένωση, τον Ιούλιο 2020 η Αυστρία, η Ιταλία και η Πολωνία απαγόρευσαν τις πτήσεις από και προς τη Βόρεια Μακεδονία. Σημειώνεται ότι, το αεροδρόμιο των Σκοπίων άνοιξε ξανά την 1η Ιουλίου τ.ε. μετά το τρίμηνο κλείσιμο του εξ' αιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού.

-Υπεγράφη σύμβαση Βοσνίας-Ερζεγοβίνης και Βόρειας Μακεδονίας για νέο τμήμα αυτοκινητοδρόμου του διαδρόμου VC, αξίας 78 εκατ. ευρώ

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, ο φορέας εκμετάλλευσης αυτοκινητοδρόμων της Βοσνίας-Ερζεγοβίνης Autoceste FBiH υπέγραψε σύμβαση 78 εκατ. ευρώ (92 εκατ. δολάρια ΗΠΑ), περιλαμβανομένου του ΦΠΑ, με την εγχώρια εταιρεία Euro-Asfalt Sarajevo και με την εταιρεία Granit AD Skopje της Βόρειας Μακεδονίας. Η κοινοπραξία αφορά στην κατασκευή του τμήματος αυτοκινητοδρόμου Tarčin – Konjic, υποτομήμα της εισόδου Tarčin – Ivan, LOT 1, Tarčin – είσοδος στη σήραγγα Ivan. Σύμφωνα με δηλώσεις της Autoceste FBiH, η κατασκευή του τμήματος 4,9 χιλιομέτρων από το Tarčin έως την είσοδο της σήραγγας Ivan εκτιμάται ότι θα ολοκληρωθεί σε 20 μήνες. Ο διευθυντής της Euro-Asfalt Hamed Ramić επεσήμανε ότι δύο μεγάλες και απαιτητικές εγκαταστάσεις θα κατασκευαστούν στο υποτομήμα Tarčin – είσοδο στη σήραγγα Ivan: η οδογέφυρα Raštelica 1 και η οδογέφυρα Raštelica 2, μήκους 518 μέτρων και 620 μέτρων αντίστοιχα, ενώ θα ακολουθήσει η κατασκευή ενός ΣΕΑ και τοπικών υποδομών. Ο Διάδρομος VC έχει συνολικό μήκος 700 χιλιομέτρων και θα συνδέσει το λιμάνι του Ploce στην Κροατία με τη Βουδαπέστη στην Ουγγαρία, μέσω Βοσνίας-Ερζεγοβίνης. Το μήκος του στη Βοσνία-Ερζεγοβίνη είναι περίπου 340 χιλιόμετρα. Το εν λόγω έργο υποστηρίζεται οικονομικά από την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων (ΕΤΕπ) με δάνειο 50 εκατ. ευρώ και την Ευρωπαϊκή Ένωση με επιχορήγηση 11,7 εκατ. ευρώ.

-FITR: 123 εγχώριες εταιρείες εισέρχονται στην τελική φάση της δημόσιας πρόσκλησης για την ανάπτυξη ψηφιακών εργαλείων και λύσεων για την αντιμετώπιση των συνεπειών του COVID-19

Συνολικά 123 εγχώριες επιχειρήσεις, από τις 166 εταιρείες που υπέβαλαν αίτηση για χρηματοδότηση, συνέχισαν στην τελική φάση επιλογής, ενώ εξ αυτών τελικά εγκρίθηκαν 87 εταιρείες. Εξ αυτών, 76% υπέβαλαν αίτηση για πρώτη φορά στο Ταμείο, 15% υπέβαλαν αίτηση για δεύτερη ή πολλοστή φορά χωρίς προηγούμενη στήριξη και μόνο 9% είναι προηγούμενοι δικαιούχοι. Τα επενδυτικά σχέδια των εταιρειών αναφέρονται στην εισαγωγή νέων τεχνολογιών που αυξάνουν την ανταγωνιστικότητα και την αποτελεσματικότητα, κυρίως σε δύσκολες συνθήκες όπως αυτές της πανδημίας. Τα περισσότερα από αυτά είναι στον τομέα της υγείας (21%), τις πωλήσεις και το εμπόριο (14%), την πληροφορική (10%), αλλά και σε κατηγορίες όπως η μηχανολογία, η δημιουργική βιομηχανία, η φιλοξενία και η κλωστοϋφαντουργία. Σύμφωνα με την ανάλυση, οι περισσότερες είναι μικρές (52) και πολύ μικρές (29) εταιρείες, καθώς και 6 μεσαίες επιχειρήσεις. Οι εν λόγω εταιρείες απασχολούν περίπου 1.296 άτομα και αναμένεται να πραγματοποιήσουν τις επενδύσεις τους επόμενους 12 μήνες. Το ποσό του επενδυτικού κύκλου για την υλοποίηση αυτών των έργων είναι περίπου 3 εκατομμύρια ευρώ, εκ των οποίων τα κεφάλαια που ζητήθηκαν από το FITR ανέρχονται σε 1,7 εκατ. ευρώ, και τα κεφάλαια από τη συγχρηματοδότηση είναι 1,3 εκατ. ευρώ.

-Νέα πρόσκληση από το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITR)

Από την 1.10.2020 θα διατεθούν, από το Ταμείο Καινοτομίας και Τεχνολογικής Ανάπτυξης (FITR), 244.000 ευρώ περίπου για τις επιχειρήσεις με τη μορφή κουπονιών καινοτομίας για τη λήψη υπηρεσιών από Πλανετική αναφορικά με την έρευνα, πιστοποιητικών και κάθε είδους επιστημονικής βοήθειας για ενίσχυση της καινοτομίας και της ανάπτυξης. Τα κουπόνια θα καλύπτουν έως το 80% των δαπανών, αλλά όχι περισσότερα από 500.000 δηνάρια, εξαιρουμένου του ΦΠΑ. Οι εταιρείες μπορούν να λάβουν κατά μέγιστο δύο κουπόνια για διαφορετικές υπηρεσίες. Σκοπός της πρόσκλησης είναι να ενθαρρυνθεί η συνεργασία μεταξύ της ακαδημαϊκής κοινότητας και της αγοράς. Τα κουπόνια θα διανέμονται αμέσως μετά την υποβολή της αίτησης, με σειρά προτεραιότητας. Η δημόσια πρόσκληση θα διαρκέσει μέχρι να εξαντληθεί το ποσό των 15 εκατ. δην.

1.5 Αγροτικός τομέας και τομέας τροφίμων

-Μεγάλες ζημιές για τη βιομηχανία οίνου, εξ' αιτίας της πανδημίας

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, η βιομηχανία κρασιού της χώρας υπέστη τεράστιες απώλειες λόγω της σημαντικής μείωσης στη ζήτηση κατά την κατάσταση έκτακτης ανάγκης εξ' αιτίας της πανδημίας του κορωνοϊού. Ο αμπελοοινικός τομέας παράγει σχεδόν 50 εκατ. ευρώ για εξαγωγές ετησίως και παρέχει εργασία σε περίπου 30.000 μεμονωμένες εκμεταλλεύσεις, 12.000 εποχιακούς εργαζόμενους και περισσότερους από 2.500 εργαζόμενους σε 74 εγγεγραμμένα οινοποιεία. Ο οίνος αποτελεί τη δεύτερη μεγαλύτερη γεωργική εξαγωγική παραγωγή μετά τον καπνό. Το τρέχον έτος, οι πωλήσεις κρασιού μειώθηκαν έως και 80% λόγω των μειωμένων πωλήσεων σε ξενοδοχεία, μπαρ και εστιατόρια, τα οποία είναι οι μεγαλύτεροι καταναλωτές εμφιαλωμένου κρασιού. Επιπλέον, οι προσπάθειες μεγάλων οινοπαραγωγών στην Ιταλία, την Ισπανία και τη Γαλλία να διαθέσουν μεγάλα αποθέματα κρασιού προκάλεσαν πτώση των τιμών του οίνου σε βασικές εξαγωγικές αγορές, κατά περισσότερο από 40%, γεγονός που δημιούργησε πρόσθετη πίεση για μείωση της τιμής του εξαγόμενου οίνου της Βόρειας Μακεδονίας. Η δραστική μείωση των πωλήσεων κρασιού στην εγχώρια αγορά της Βόρειας Μακεδονίας και η μείωση των τιμών του κρασιού στις αγορές του εξωτερικού προκάλεσαν σοβαρή επιδείνωση της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας και ρευστότητας των οινοποιείων της χώρας. Για να αποφευχθεί η πλήρης κατάρρευση του κλάδου, οι ιδιοκτήτες των οινοποιείων ζητούν άμεση στήριξη από την Κυβέρνηση για να μπορέσουν να αγοράσουν ολόκληρη την ποσότητα σταφυλιών από τη φετινή συγκομιδή σε καθορισμένες τιμές.

-Αγορά και πώληση γεωργικών προϊόντων, β' τρίμηνο του 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, η αγορά και η πώληση γεωργικών προϊόντων κατά το δεύτερο τρίμηνο του 2020 ανήλθε στα 2.610.853 χιλιάδες δηνάρια, σημειώνοντας μείωση 16,2% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο πέρυσι. Η αγορά γεωργικών προϊόντων από μεμονωμένους παραγωγούς μειώθηκε κατά 17,0%, ενώ η πώληση γεωργικών προϊόντων δικής τους παραγωγής μειώθηκε κατά 15,5%. Μείωση παρατηρήθηκε στην αγορά και πώληση σχεδόν όλων των γεωργικών προϊόντων.

1.6 Βιομηχανικός Τομέας

-Δείκτες κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, Ιούνιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της εδώ Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, ήταν 94,4. Ως προς τους κύριους κλάδους της βιομηχανίας, ο συνολικός κύκλος εργασιών στη βιομηχανία τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, αυξήθηκε στα ενδιάμεσα αγαθά, εκτός από την ενέργεια κατά 3,1%, ενώ μειώθηκε στα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 12,1%, στα διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 10,3% και στα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 4,1%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2020, ήταν 137,7, ενώ κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου του 2019, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου του 2019, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία, συνολικά, ήταν 82,5. Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών της βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά, τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, ήταν 103,9.

Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία στην εγχώρια αγορά, στους κύριους βιομηχανικούς κλάδους τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, αυξήθηκε στα ενδιάμεσα αγαθά, εκτός της ενέργειας κατά 21,3%, ενώ μειώθηκε στα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 34,2%, στα διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 20,9% και στα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 1,8%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών της βιομηχανίας στην εγχώρια αγορά, τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο του 2020, ήταν 115,6, ενώ κατά την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Ιούνιο του 2019, ήταν 96,7.

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στη μη εγχώρια αγορά, τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, ήταν 92,2. Ο κύκλος εργασιών στη βιομηχανία στη μη εγχώρια αγορά, στους κύριους βιομηχανικούς κλάδους τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, ήταν χαμηλότερος στα ενδιάμεσα αγαθά, εκτός από την ενέργεια κατά 2,7%, στα κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 11,7%, στα διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 3,1% και στα μη διαρκή καταναλωτικά αγαθά κατά 3,6%. Ο δείκτης κύκλου εργασιών στη βιομηχανία στη μη εγχώρια αγορά, τον Ιούνιο 2020, σε σύγκριση με τον Μάιο 2020, ήταν 147,9, ενώ την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουνίου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο-Ιούνιο 2019, ήταν 78,7.

-Δείκτες αριθμού εργαζομένων στη βιομηχανία, Ιούλιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της εδώ Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Βόρειας Μακεδονίας, ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019, ήταν 93,8. Ο αριθμός των απασχολουμένων στη βιομηχανία στον τομέα των «Ορυχείων και λατομείων» τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019, μειώθηκε κατά 0,7%, στον τομέα «Μεταποίησης» μειώθηκε κατά 6,9%, ενώ στον τομέα «Παραγωγή ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού» μειώθηκε κατά 0,9%. Ο αριθμός των απασχολουμένων στη βιομηχανία στους κύριους βιομηχανικούς τομείς τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019, ήταν χαμηλότερος στην «Ενέργεια» κατά 0,9%, στα «Ενδιάμεσα προϊόντα, πλην της ενέργειας» κατά 5,4%, στα «Κεφαλαιουχικά Αγαθά» κατά 10,9 %. στα «Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 7,0% και στα «Μη Διαρκή καταναλωτικά αγαθά» κατά 5,4%. Ο δείκτης του αριθμού των εργαζομένων στη βιομηχανία την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2020, σε σύγκριση με την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2019, ήταν 95,4.

-Δείκτες τιμών βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά, Ιούλιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της εδώ Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Ιούλιο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά μειώθηκαν κατά 0,8% σε μηνιαίο επίπεδο και αυξήθηκαν κατά 0,3% σε ετήσιο επίπεδο. Τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2020, οι τιμές των βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά μειώθηκαν στον τομέα «Ενέργεια και Κεφαλαιουχικά αγαθά» κατά 0,2% και στα «Μη Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά» κατά 1,5%. Τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019, οι τιμές βιομηχανικών παραγωγών στην εγχώρια αγορά αυξήθηκαν στους τομείς «Ενέργεια» κατά 0,3%, «Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά» κατά 3,6% και «Μη Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά» κατά 1,2%.

-Δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής, Ιούλιος 2020

Σύμφωνα με τα στοιχεία της εδώ Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, ο δείκτης όγκου βιομηχανικής παραγωγής τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019, ήταν 90,5. Η βιομηχανική παραγωγή στον τομέα Ορυχείων και Λατομείων τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019, μειώθηκε κατά 36,1%, στον

τομέα Μεταποίησης μειώθηκε κατά 6,5%, ενώ στον τομέα Ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, ατμού και κλιματισμού μειώθηκε κατά 2,6%. Η μείωση στον τομέα Μεταποίησης οφείλεται κυρίως στη μειωμένη παραγωγή στους τομείς: πτοτών, υφασμάτων, ενδυμάτων, άλλων μη μεταλλικών ορυκτών προϊόντων, μεταλλικών προϊόντων, εκτός από μηχανήματα και εξοπλισμό, μηχανημάτων και εξοπλισμού π.δ.κ.α. και μηχανοκίνητων οχημάτων, ρυμουλκούμενων και ημιρυμουλκούμενων οχημάτων. Η βιομηχανική παραγωγή από τους Κυρίους Βιομηχανικούς Ομίλους τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019, ήταν χαμηλότερη στην Ενέργεια κατά 10,7%, στα Ενδιάμεσα προϊόντα, εκτός από την ενέργεια κατά 9,1%, στα Κεφαλαιουχικά αγαθά κατά 17,4 %, στα Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά κατά 37,3% και στα Μη Διαρκή Καταναλωτικά Αγαθά κατά 0,6%. Ο δείκτης βιομηχανικής παραγωγής κατά την περίοδο Ιανουαρίου - Ιουλίου 2020, σε σύγκριση με τον Ιανουάριο - Ιούλιο 2019, ήταν 86,2.

-Επιχειρηματικές τάσεις στη μεταποιητική βιομηχανία, Ιούλιος 2020

Σύμφωνα με εκτιμήσεις διευθυντικών στελεχών των εδώ επιχειρήσεων, ο δείκτης εμπιστοσύνης στη μεταποιητική βιομηχανία τον Ιούλιο του 2020 είναι 12,3 ποσοστιαίες μονάδες, ήτοι 0,1 ποσοστιαίες μονάδες υψηλότερος σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2020 και 8,9 ποσοστιαίες μονάδες χαμηλότερος σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019. Η κατάσταση με το σημερινό όγκο των παραγγελιών παραγωγής τον Ιούλιο του 2020, καθώς και οι προσδοκίες για τον όγκο παραγωγής για τους επόμενους τρεις μήνες είναι ευνοϊκότερες σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα. Επίσης, τα αποθέματα των τελικών προϊόντων αυξάνονται. Η αξιολόγηση της οικονομικής κατάστασης είναι πιο ικανοποιητική σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, αλλά λιγότερο ικανοποιητική σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019. Ο αριθμός των εργαζομένων αναμένεται να μειωθεί. Το μέσο επίπεδο χρησιμοποίησης της παραγωγικής ικανότητας των επιχειρηματικών οντοτήτων τον Ιούλιο του 2020 ήταν 66,2% των συνήθων χρήσεων. Οι παράγοντες που είχαν τη μεγαλύτερη επιρροή στον περιορισμό του όγκου παραγωγής τον Ιούλιο του 2020 ήταν οι ακόλουθοι: η ανεπαρκής ζήτηση από το εξωτερικό με 21,5%, η αβεβαιότητα του οικονομικού περιβάλλοντος με 16,6%, η έλλειψη εξειδικευμένου εργατικού δυναμικού με 15,9% και η ανεπαρκής εγχώρια ζήτηση με 12,7%.

1.7 Τομέας Τουρισμού

-Πρόγραμμα ανάπτυξης εναλλακτικών μορφών τουρισμού στον Δήμο Νεγκοτίνο

Στο πλαίσιο του προγράμματος «Οίνος, Μελισσοτουρισμός και Οικοτουρισμός στο Νεγκοτίνο και τον περιβάλλοντα χώρο», το οποίο αποτελεί μέρος του έργου για την ενίσχυση της τοπικής και περιφερειακής ανταγωνιστικότητας, με συγχρηματοδότηση της Κυβέρνησης της Βόρειας Μακεδονίας και της εδώ Αντιπροσωπείας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, πραγματοποιούνται διάφορες επενδύσεις υποδομής στον Δήμο, με στόχο τη βελτίωση της κοινωνικοοικονομικής και πολιτιστικής ζωής των πολιτών. Ειδικότερα, οι επενδύσεις αφορούν στην ανάπτυξη εναλλακτικών μορφών τουρισμού, όπως ο οινοτουρισμός, ο μελισσοτουρισμός και ο οικοτουρισμός, ώστε οι Δήμοι να γίνουν πιο ελκυστικοί προορισμοί, τόσο για τους εγχώριους, όσο και για τους ξένους τουρίστες. Επιπλέον, στόχος είναι η δημιουργία νέων θέσεων εργασίας, ειδικά για τους νέους, με σκοπό να παραμείνουν και να συνεχίσουν τη ζωή τους στις περιφέρειες που δεν έχουν αναπτυχθεί επαρκώς. Η επένδυση στο Νεγκοτίνο ανέρχεται σε 16 εκατ. δηνάρια και αφορά στην ανακατασκευή εγκαταστάσεων των προαναφερθέντων κλάδων. Περαιτέρω, σημειώνεται ότι, με την υποστήριξη της ΕΕ, μέσω του προγράμματος IPARD 2, ενθαρρύνεται η ανάπτυξη των αγροτικών περιοχών.

-Πιέσεις από τους εργαζομένους προς τη νέα Κυβέρνηση για λήψη μέτρων στον τομέα τουρισμού

Οι εργαζόμενοι στον τουρισμό έστειλαν συγχαρητήρια στη νέα κυβέρνηση, η οποία έχει δεσμευτεί να εξετάσει τα αιτήματα του κλάδου, τα οποία παραμένουν σε εκκρεμότητα περισσότερο από τρεις μήνες, περιμένοντας την σύστασή της. Εξέφρασαν την προσδοκία ότι το Υπουργείο Οικονομίας και η Κυβέρνηση θα λάβουν άμεσα μέτρα για τον τουριστικό τομέα, ο οποίος είναι σίγουρα ο πιο απειλούμενος και επηρεάζεται περισσότερο από την κρίση Covid-19. Τα αιτήματά τους έχουν ήδη υποβληθεί στον Υπουργό Οικονομίας, κ. Kresnik Bekteshi, ο οποίος γνωρίζει τα τεράστια προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος με το κλείσιμο των συνόρων και την αδυναμία συνέχισης της εργασίας, με πολλές επιχειρήσεις να αντιμετωπίζουν ζητήματα επιβίωσης.

-Στοιχεία για τον τουρισμό στη Βόρεια Μακεδονία, Ιούνιος 2020 - Πτώση 95% στον τουρισμό

Σύμφωνα με την εδώ Κρατική Στατιστική Υπηρεσία, ο συνολικός αριθμός των τουριστών τον Ιούνιο του 2020 ήταν 5.210, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων από τους τουρίστες ήταν 14.179. Ο αριθμός των τουριστών τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, μειώθηκε κατά 95,6%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 94,6%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών τον Ιούνιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούνιο του 2019, μειώθηκε κατά 88,9%, ενώ ο αριθμός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 97,9%. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων από εγχώριους τουρίστες μειώθηκε κατά 90,1%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων από ξένους τουρίστες μειώθηκε κατά 74,8%. Το πρώτο εξάμηνο του 2020 (Ιανουάριος-Ιούνιος), ο αριθμός των τουριστών, σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019, μειώθηκε κατά 71,8%. Ο αριθμός των εγχώριων τουριστών μειώθηκε κατά 64,8%, ενώ αυτός των ξένων τουριστών μειώθηκε κατά 74,8%. Ο συνολικός αριθμός των διανυκτερεύσεων μειώθηκε κατά 71,3%. Ο αριθμός των διανυκτερεύσεων από εγχώριους τουρίστες μειώθηκε κατά 64,1%, ενώ ο αριθμός των διανυκτερεύσεων από ξένους τουρίστες μειώθηκε κατά 75,3%. Γενικά, ως συνέπεια της πανδημίας, σημειώθηκε μείωση 95% στον τουρισμό, με μικρό αριθμό τουριστών κυρίως από Σερβία, Πολωνία, Κόσσοβο, Αλβανία και Βουλγαρία.

1.8 Τομέας Εμπορίου

-Αύξηση 36%του ηλεκτρονικού εμπορίου στη Βόρεια Μακεδονία

Οι ηλεκτρονικές αγορές στη Βόρεια Μακεδονία αυξήθηκαν κατά 36% το πρώτο εξάμηνο του 2020 σε σύγκριση με την περσινή περίοδο, ενώ παρατηρείται τριψήφια αύξηση του εμπορίου στα εγχώρια ηλεκτρονικά καταστήματα. Σύμφωνα με στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας της Βόρειας Μακεδονίας, κατά την υπό εξέταση περίοδο πραγματοποιήθηκαν συνολικά 4.300.584 ηλεκτρονικές συναλλαγές στη χώρα και στο εξωτερικό, έναντι 3.161.899 ηλεκτρονικών συναλλαγών κατά το πρώτο εξάμηνο του 2019.

Τα στοιχεία της Κεντρικής Τράπεζας δείχνουν ότι κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020 η αξία των ηλεκτρονικών συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν στη χώρα και στο εξωτερικό ανέρχεται σε 104,5 εκατ. ευρώ, από 84,1 εκατ. ευρώ το πρώτο εξάμηνο του 2019, ήτοι αύξηση 24,3%. Χάρη στην αύξηση της ηλεκτρονικής προσφοράς από εγχώριες εταιρίες, το ποσό των συναλλαγών σε οικιακά ηλεκτρονικά καταστήματα έχει αυξηθεί σε σύγκριση με τα ξένα ηλεκτρονικά καταστήματα. Το 70,6% της αξίας των ηλεκτρονικών συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν με κάρτες πληρωμών που εκδόθηκαν στη Βόρεια Μακεδονία δαπανήθηκε στη χώρα, ενώ μόνο το 29,4% των συναλλαγών πραγματοποιήθηκαν σε διαδικτυακούς εμπόρους στο εξωτερικό. Το προηγούμενο έτος, η αξία των συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν στη χώρα με κάρτες πληρωμών που εκδόθηκαν στη Βόρεια Μακεδονία ήταν 59,4% της συνολικής αξίας των συναλλαγών, σύμφωνα με ανακοίνωση της Ένωσης Ηλεκτρονικού Εμπορίου. Ο αριθμός των ηλεκτρονικών συναλλαγών που πραγματοποιήθηκαν από ιδιώτες κατά το πρώτο εξάμηνο του τρέχοντος έτους αυξήθηκε κατά 122,6% σε σύγκριση με την ίδια περίοδο πέρυσι. Το πρώτο εξάμηνο του 2020 πραγματοποιήθηκαν συνολικά 2.564.005 συναλλαγές, σε αντίθεση με το προηγούμενο έτος, όταν πραγματοποιήθηκαν 1.151.741 συναλλαγές. Κατά το πρώτο εξάμηνο του 2020, 69,4 εκατ. ευρώ δαπανήθηκαν από αγοραστές της Βόρειας Μακεδονίας σε εταιρίες της χώρας που πωλούν ηλεκτρονικά, σε σύγκριση με 32,5 εκατ. ευρώ την ίδια περίοδο πέρυσι. Από τις 30 Ιουνίου 2020, 1.223 ηλεκτρονικά καταστήματα δραστηριοποιούνται στη χώρα. Για περίοδο έξι μηνών το 2020, ο αριθμός των ηλεκτρονικών καταστημάτων αυξήθηκε κατά 203, σύμφωνα με ανακοίνωση της Ένωσης Ηλεκτρονικού Εμπορίου.

-Δείκτες κύκλου εργασιών στον εμπορικό τομέα, Ιούλιος 2020

Σύμφωνα με τα προκαταρκτικά στοιχεία της Κρατικής Στατιστικής Υπηρεσίας, τον Ιούλιο του 2020, σε σύγκριση με τον Ιούλιο του 2019, ο κύκλος εργασιών στο λιανικό εμπόριο μειώθηκε στις ακόλουθες ομάδες: πώληση τροφίμων, ποτών και καπνού (κατά 5,1%, σε ονομαστικούς όρους και 8,2% σε πραγματικούς όρους), πώληση μη διατροφικών προϊόντων, εκτός καυσίμων (κατά 6,9% σε ονομαστικούς όρους και 6,8% σε πραγματικούς όρους), εμπόριο καυσίμων αυτοκινήτων (κατά 37,9% σε ονομαστικούς όρους και 29,3% σε πραγματικούς όρους) και γενικό εμπόριο, εκτός από καύσιμα αυτοκινήτων (κατά 6,0% σε ονομαστικούς όρους και 7,5% σε πραγματικούς όρους).

1.9 Τομέας Υγείας & Περιβάλλοντος

-Κάδοι απορριμμάτων για χρησιμοποιημένο εξοπλισμό ατομικής προστασίας

Το Κέντρο «Florozon Center for Environmental Democracy & PE Communal Hygiene» στα Σκόπια ξεκίνησε στις 12.8.2020 την εγκατάσταση 75 ειδικών κάδων απορριμμάτων σε όλη τη Βόρεια Μακεδονία, όπου οι πολίτες μπορούν να αποθέτουν χρησιμοποιημένο εξοπλισμό ατομικής προστασίας, όπως μάσκες προσώπου και γάντια. Ο Πρόεδρος του Κέντρου, κ. Kiril Ristovski, δήλωσε ότι το έργο αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση των πολιτών για τη σημασία ορθής διαχείρισης των απορριμμάτων για την προστασία από τον κορωνοϊό, τη μείωση διάδοσής του, καθώς και τη διατήρηση υψηλού επιπέδου υγιεινής και καθαριότητας στους δημόσιους χώρους.

-Ανακατασκευή Γναθοπροσωπικής Κλινικής (Maxillofacial Clinic) με δωρεά της Πρεσβείας των ΗΠΑ

Σύμφωνα με δηλώσεις του Υπουργού Υγείας της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Venko Filipce, η Κλινική Γναθοπροσωπικής στα Σκόπια πρόκειται να ανακατασκευαστεί πλήρως με δωρεά από την Πρεσβεία των ΗΠΑ που εκτιμάται σε 350.000 ευρώ. Το έργο πρόκειται να υλοποιηθεί σε τρία στάδια σύμφωνα με τους κανονισμούς μηχανικής του Ναυτικού των ΗΠΑ. Σύμφωνα με τον κ. Filipce, παρά την κρίση υγείας που προκλήθηκε από τον κορωνοϊό, οι συνθήκες στα δημόσια ιδρύματα υγειονομικής περίθαλψης βελτιώνονται, ώστε να παρέχεται στους ασθενείς ποιοτική υγειονομική περίθαλψη σε υψηλότερο επίπεδο. Μέχρι στιγμής ανακαίνισθηκαν 32 ιδρύματα, ενώ βρίσκεται σε εξέλιξη η ανοικοδόμηση αρκετών κλινικών και νοσοκομείων στη χώρα.

-Η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στη μείωση του κόστους της πράσινης κάρτας των αυτοκινήτων

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, η Κυβέρνηση προσανατολίζεται στην εφαρμογή ευρωπαϊκών προτύπων αναφορικά με το κόστος ασφάλειας των αυτοκινήτων, αρχίζοντας με τη μείωση του κόστους της πράσινης κάρτας, αλλά και με ρυθμίσεις που αφορούν στα μη ασφαλισμένα οχήματα. Περαιτέρω, η Κυβέρνηση θα συνεχίσει να προωθεί το σύστημα στήριξης των οικολογικών οχημάτων και των οχημάτων με χαμηλότερη έως μέση αξία με την ανάκληση και τη μείωση των φορολογικών και μη φορολογικών τελών. Τέλος, στις προτεραιότητες είναι η ρύθμιση της αγοράς μεταχειρισμένων οχημάτων, η προστασία των καταναλωτών μέσω ενός συστήματος ελέγχου της ποιότητας και των δηλωθεισών παραμέτρων των οχημάτων, καθώς και η εισαγωγή προστίμων για απάτες σχετικά με τα χιλιόμετρα που έχει διανύσει το όχημα.

1.10 Άλλες ειδήσεις επιχειρηματικού ενδιαφέροντος

-Δελτίο τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών Βόρειας Μακεδονίας (14.8.2020)

Τα δελτία τρεχουσών προκηρύξεων δημοσίων διαγωνισμών στη Βόρεια Μακεδονία, αρ. τευχών No.9/2020, No.10/2020 και No.11/2020 που δημοσιεύθηκαν την 14η Αυγούστου, 1η Σεπτεμβρίου και 14η Σεπτεμβρίου τ.ε., αντίστοιχα, είναι διαθέσιμα στις ακόλουθες ιστοσελίδες του Γραφείου ΟΕΥ - Σκοπίων στη διαδικτυακή πύλη AGORA: <http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/71753>, <http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/71850> και <http://agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/infofile/71998>.

-Ανακοίνωση επένδυσης της «Magna» στη Βόρεια Μακεδονία

Ο κορυφαίος κατασκευαστής ανταλλακτικών αυτοκινήτων στον κόσμο, η εταιρεία "Magna", επιβεβαίωσε στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης ότι σύντομα θα αρχίσει να πραγματοποιεί την επένδυσή της στη Βόρεια Μακεδονία. Πρόκειται για την κατασκευή εργοστασίου (του πρώτου στη Βόρεια Μακεδονία), 17.000 τ.μ. για την παραγωγή καθρεφτών και σηματοδότησης. Η Magna κατασκευάζει για τις General Motors, Ford Motor, FCA, BMW, Mercedes, Volkswagen και Tesla Motors.

- Young Minds Fund: Ταμείο για νέους στη Βόρεια Μακεδονία

Προσαρμόζοντας την πολιτική της στην ευρωπαϊκή λογική «για τις εγγυήσεις της νεολαίας», η νέα Κυβέρνηση εξήγγειλε ότι μεταξύ των βασικών προτεραιοτήτων της είναι η Δημιουργία Ταμείου για νέους «Young Minds Fund», η επιστροφή του φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων για όλους τους νέους εργαζόμενους κάτω των 30 ετών, η φορολογική απαλλαγή για όλες τις νεοϊδρυμένες ιδιωτικές επιχειρήσεις που ανήκουν σε νέους έως 30 ετών ή γυναίκες (εφ' όσον ο κύκλος εργασιών είναι κάτω των 3 εκατ. δηναρίων) και η επέκταση της

καταβολής του επιδόματος της νεολαίας των 3.000 δηναρίων ανά μήνα, προκειμένου να αυξηθεί η απασχόληση των νέων. Η Κυβέρνηση αναφέρει ότι θα εργαστεί ειδικά για την άμεση στήριξη της νεανικής και γυναικείας επιχειρηματικότητας μέσω επιχορηγήσεων ύψους 5.000 έως 15.000 ευρώ για την έναρξη νέας επιχείρησης. Κατά την επόμενη τετραετή θητεία της, η Κυβέρνηση σχεδιάζει να εφαρμόσει νόμο για την υποστήριξη της κοινωνικής επιχειρηματικότητας, με έμφαση στη νεολαία και τις γυναίκες, αλλά και το άνοιγμα τριών κέντρων για τη στήριξη των κοινωνικών επιχειρήσεων. Επίσης, σύμφωνα με το κυβερνητικό πρόγραμμα, θα νομοθετηθεί η δυνατότητα των φοιτητών για πλήρη και μερική απασχόληση.

-Επένδυση της Zito Luks στον εκσυγχρονισμό της παραγωγής

Η εταιρεία ελληνικών συμφερόντων Zito Luks (Elbisco), ο μεγαλύτερος παραγωγός αλευριού και ψωμιού στη χώρα, βρίσκεται στη διαδικασία υλοποίησης μιας μεγάλης επένδυσης, που αφορά στον εκσυγχρονισμό της παραγωγής της. Η επένδυση περιλαμβάνει την πλήρη ψηφιοποίηση και αυτοματοποίηση της διανομής αλευριού. Σύμφωνα με την εταιρεία, το τεχνικό σύστημα που θα εφαρμοστεί είναι ένα από τα πιο σύγχρονα συστήματα που διατίθενται στις αγορές της ΕΕ και θα επιτρέψει την ασφαλή και βιώσιμη συνέχιση των επιχειρηματικών δραστηριοτήτων της εταιρείας, με αναμενόμενα αποτελέσματα τη μεγαλύτερη αποτελεσματικότητα και ευελιξία στην παραγωγή διαφόρων τύπων ψωμιού. Στόχος της εταιρείας είναι η ανάπτυξη νέων προϊόντων, για την κάλυψη των αναγκών των καταναλωτών.

1.11 Δράσεις εταιρικής κοινωνικής ευθύνης

-Προσφορά TITAN για την ανάπτυξη και αναβάθμιση του κρατικού εκπαιδευτικού συστήματος στη Βόρεια Μακεδονία

Η USJE (TITAN), στο πλαίσιο Μνημονίου Συνεργασίας με το τεχνικό λύκειο "Mihajlo Pupin" ηλεκτρολογικής κατεύθυνσης, φιλοξενεί μαθητές για την πρακτική άσκησή τους, προσφέροντας παράλληλα τη δυνατότητα απασχόλησης στην εταιρεία μετά την ολοκλήρωση της σχολικής τους εκπαίδευσης. Το πρόγραμμα εγκαινιάστηκε το 2019, ενώ η πρακτική εκπαίδευση των μαθητών του λυκείου ξεκίνησε στις αρχές του 2020. Στόχος είναι η βελτίωση του εκπαιδευτικού συστήματος, των προγραμμάτων σπουδών και της πρακτικής των νέων επαγγελματιών, ώστε μετά την ολοκλήρωση της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσής τους να είναι σε θέση να συμμετάσχουν άμεσα στην αγορά εργασίας.

-Πολυκαταστήματα "Vero" & Jumbo: Ανθρωπιστική εκστρατεία για τα παιδιά του Παιδικού Χωριού SOS

Οι εταιρείες ελληνικών συμφερόντων "Vero" και Jumbo ανέλαβαν την πρωτοβουλία να υποστηρίξουν οικονομικά την υλοποίηση του σχολικού προγράμματος για τα παιδιά του Παιδικού Χωριού SOS. Στο πλαίσιο της ανθρωπιστικής εκστρατείας τους στοχεύουν στη δωρεά χρηματικού ποσού για τις εκπαιδευτικές ανάγκες των παιδιών, με την έναρξη της νέας σχολικής χρονιάς. Το ύψος της δωρεάς θα καθορισθεί από τη συμμετοχή των καταναλωτών, οι οποίοι μπορούν να συμμετάσχουν στη δράση αγοράζοντας, από τα καταστήματα Vero και Jumbo, συγκεκριμένα προϊόντα (με σχετική ένδειξη). Η δράση θα διαρκέσει έως τις 15 Οκτωβρίου τ.ε.. Η Διοίκηση του Παιδικού Χωριού SOS χαιρετίζει την εν λόγω ανθρωπιστική δράση του «Vero» και τονίζει τη μεγάλη σημασία του για τα παιδιά του Χωριού.

-Προσφορά TITAN στη δημόσια εκπαίδευση της Βόρειας Μακεδονίας για τη βελτίωση των μαθησιακών συνθηκών

Η USJE/TITAN, για 11 συναπτά έτη, υλοποιεί το πρόγραμμα «Συνεργασία με σχολεία», στοχεύοντας στη βελτίωση των συνθηκών υγείας και ασφάλειας, καθώς και των περιβαλλοντικών συνθηκών στα σχολεία και τα νηπιαγωγεία, στο πλαίσιο της εθελοντικής δέσμευσης της εταιρείας για υποστήριξη της εκπαίδευσης και της εκπαιδευτικής διαδικασίας στη Βόρεια Μακεδονία. Στο πλαίσιο του εν λόγω προγράμματος και με ειδικότερο στόχο τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης των σχολικών εγκαταστάσεων, το 2015 ξεκίνησε η πλήρης αποκατάσταση των προσόψεων των δημοτικών σχολείων στον Δήμο Kisela Voda. Το 2019, η USJE ανακαίνισε πλήρως τις εγκαταστάσεις υγιεινής του τοπικού δημοτικού σχολείου "Kuzman Josifovski Pitu" αξίας περίπου 40.000 ευρώ, ενώ η συνολική επένδυση σε αυτό το έργο μέχρι στιγμής ανέρχεται σε 560.000 ευρώ, παρέχοντας βελτιωμένες συνθήκες για περισσότερους από 5.000 μαθητές πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης.

-Δωρεά TITAN για δενδροφύτευση σε πάρκο των Σκοπίων

Η USJE/TITAN δώρισε 100 δέντρα στην πόλη των Σκοπίων για το νέο πάρκο "Ibni Pajko" στο κέντρο της πόλης, σε μια προσπάθεια βελτίωσης των περιβαλλοντικών συνθηκών στην πόλη.

2. Οικονομικές ειδήσεις

-Συνέντευξη του πρώην Υφυπουργού Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας: πρόγραμμα προσέλκυσης επενδύσεων

Ο πρώην Υφυπουργός Οικονομίας της Βόρειας Μακεδονίας, κ. Kiril Kolemisevski, σε συνέντευξή του στο περιοδικό fDi, περιγράφει την ανταπόκριση της χώρας στην υγειονομική κρίση που προκάλεσε η πανδημία COVID-19, εστιάζοντας στις δέσμες οικονομικών μέτρων που υλοποίησε και σχεδιάζει η Κυβέρνηση. Ειδικότερα, ως προς την προσέλκυση των ξένων επενδύσεων, ο κ. Kolemisevski ανέφερε τα ακόλουθα έργα προτεραιότητας: **δίκτυο αεριοποίησης, υποδομές, δημιουργία (κατασκευή) περιφερειακού επιταχυντή (accelerator)** για τις νεοφυείς επιχειρήσεις, δημιουργία επιστημονικού και τεχνολογικού πάρκου και περιφερειακού κέντρου για την ιατρική έρευνα και ανάπτυξη. Σημαντικά κίνητρα για την είσοδο ξένων επενδυτικών κεφαλαίων θα είναι η δημιουργία ειδικού ταμείου ιδίων κεφαλαίων το 2020, στο πλαίσιο του Σχεδίου Οικονομικής Ανάπτυξης, η θέσπιση ειδικού νόμου για τους επιχειρηματικούς αγγέλους (business angels) και η τροποποίηση του νόμου για τα Επενδυτικά Ταμεία, ο οποίος θα μειώσει σημαντικά τους ισχύοντες περιορισμούς. Επιπλέον, ο νέος νόμος για τον έλεγχο των ναρκωτικών και ψυχοτρόπων ουσιών, ο οποίος προβλέπεται να θεσπιστεί, θα φέρει επενδυτές στον τομέα της κάνναβης. Αναφορικά με τον εγχώριο τουρισμό, κ. Kolemisevski αναφέρθηκε στα μέτρα ενίσχυσης του τομέα όπως το κουπόνι των 100 ευρώ για τον εγχώριο τουρισμό και την εγχώρια κάρτα πληρωμής των 50 ευρώ για όλους τους μισθωτούς πολίτες που λαμβάνουν μηνιαίο καθαρό μισθό κάτω των 250 ευρώ και δεν έχουν άλλο εισόδημα, αλλά και στην εφαρμογή των υποχρεωτικών πρωτοκόλλων υγείας για ξενοδοχεία, εστιατόρια και χώρους μαζικής εστίασης και συγκέντρωσης, αλλά και για τα αεροδρόμια. Περαιτέρω, σχεδιάζεται μείωση του ΦΠΑ για τις υπηρεσίες εστιατορίων και φιλοξενίας από 18% σε 10%.

-Standard & Poor's: στο BB- με σταθερή προοπτική η πιστοληπτική ικανότητα της Βόρειας Μακεδονίας

Σύμφωνα με σχετικό δελτίο Τύπου του Υπουργείου Οικονομικών της Βόρειας Μακεδονίας, στις 5.8.2020, ο οίκος Standard & Poor's επιβεβαίωσε την πιστοληπτική ικανότητα της Βόρειας Μακεδονίας στο BB- με σταθερή προοπτική. Η αξιολόγηση αντανακλά τη θέση της Standard & Poor's ότι, παρά την απότομη οικονομική συρρίκνωση το 2020, η Βόρεια Μακεδονία έχει δημοσιονομικό χώρο για τη διαχείριση των δημόσιων οικονομικών, λόγω των μακροπρόθεσμων προσδοκιών για οικονομική ανάπτυξη, σταθεροποίηση του χρέους και πρόσβαση στις χρηματοπιστωτικές αγορές. Ο οργανισμός αναμένει ότι η οικονομία της Βόρειας Μακεδονίας θα συρρικνωθεί το 2020 κατά 6%, ενώ θα ακολουθήσει ανάκαμψη 3,5% το 2021. Μέχρι το τέλος του 2020, η Standard & Poor's προβλέπει ότι το δημόσιο χρέος στη Βόρεια Μακεδονία θα ανέλθει στο 51% του ΑΕΠ. Το αυξημένο έλλειμμα που προκλήθηκε από την πανδημία COVID-19, σημειώνει, χρηματοδοτείται από ευρωπαϊκό 700 εκατ. ευρώ και δάνεια από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο, καθώς και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Ο πιστωτικός οργανισμός αξιολογεί θετικά την απόφαση της Ευρωπαϊκής Ένωσης να ξεκινήσει ενταξιακές διαπραγματεύσεις με τη χώρα, που σε συνδυασμό με την εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην ανάπτυξη της οικονομίας.

-Εκροές ύψους έως 50 εκατ. ευρώ ετησίως από στοιχήματα σε ξένες ιστοσελίδες

Από 40 έως 50 εκατ. ευρώ κάθε χρόνο ρέουν από τη χώρα σε ξένες διαδικτυακές πλατφόρμες στοιχημάτων, αν και ο Νόμος για τα Τυχερά Γαιχνίδια απαγορεύει αυτή τη δραστηριότητα στους πολίτες της Βόρειας Μακεδονίας. Μη συμμόρφωση επιφέρει υψηλά πρόστιμα, αρκετών χιλιάδων ευρώ, αλλά μέχρι στιγμής δεν έχουν επιβληθεί πρόστιμα, σύμφωνα με στοιχεία της Ένωσης Αθλητικών Στοιχημάτων στη Βόρεια Μακεδονία (ASOM), σε βάρος των εγχώριων γραφείων στοιχημάτων (bookmakers), οι οποίοι για πρώτη φορά φέτος εξ αιτίας της πανδημίας είχαν την ευκαιρία να οργανώσουν νόμιμα online στοιχήματα. Ο Πρόεδρος της ASOM, κ. Vasko Ilievski, σημειώνει ότι παρά το γεγονός ότι οι εγχώριοι bookmakers οργανώνουν διαδικτυακά στοιχήματα από τον Απρίλιο, εξακολουθεί να υπάρχει μεγάλος αριθμός ανθρώπων που παίζουν σε ξένες ιστοσελίδες. Κατά τη διάρκεια των έκτακτων μέτρων στη χώρα, λόγω της κρίσης του κορωνοϊού, τα καταστήματα στοιχημάτων έκλεισαν για δύο μήνες, και από τον Απρίλιο, με διάταγμα, είχαν την ευκαιρία να

οργανώσουν online στοιχήματα. Αυτή η δυνατότητα ισχύει μόνον μέχρι το τέλος του έτους, και επαφίεται στη νέα Κυβέρνηση να αποφασίσει εάν θα την αναστείλει ή θα την καταστήσει μόνιμη με σχετικό νόμο. Ο Iljevski αναφέρει ότι τα διαδικτυακά στοιχήματα πρέπει να συνεχιστούν και ότι θα παρουσιάσουν τα επιχειρήματά τους στην Κυβέρνηση, καθώς υπάρχουν 54 χιλιάδες άνθρωποι που εξαρτώνται άμεσα ή έμμεσα από τη βιομηχανία τυχερών παιχνιδιών.

3. Διεθνείς Οικονομικές Σχέσεις

-Zaev & Byrnes: Αναβάθμιση στρατηγικής συνεργασίας Βόρειας Μακεδονίας - ΗΠΑ

Στη συνάντηση του Π/Θ Zoran Zaev, μετά την νέα εντολή που έλαβε για να συγκροτήσει τη νέα Κυβέρνησης της χώρας, με την Πρέσβη των Ηνωμένων Πολιτειών της Αμερικής και Kate Byrnes συζητήθηκε η αναβάθμιση της στρατηγικής συνεργασίας των δυο χώρων. Η κα Byrnes συνεχάρη τον κ. Zaev για την επανεκλογή του και ευχήθηκε επιτυχία στο έργο της νέας Κυβέρνησης με την προσδοκία της συνέχειας και της εμβάθυνσης της συνεργασίας μεταξύ των δύο χωρών. Κατά τη διάρκεια της συνομιλίας με τον ΒΜ/Πρωθυπουργό, η Πρέσβης δήλωσε ότι αυτή είναι η πρώτη τους συνάντηση ως σύμμαχοι του NATO και πρόσθεσε ότι η χώρα της είναι έτοιμη να μεταφέρει τις σχέσεις μεταξύ των δύο χωρών στο επόμενο επίπεδο με υποστήριξη για άμεσες επενδύσεις από τις Ηνωμένες Πολιτείες, καθώς και συνεργασία στον τομέα της ενέργειας, της ψηφιακής οικονομίας και της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο σύμφωνα κατά τα πρότυπα ασφαλείας του NATO.

4. Ευρωπαϊκή προοπτική

-Η ΕΕ προτείνει χαλάρωση των κανόνων καταγωγής των αγαθών των Δυτικών Βαλκανίων προς ενίσχυση του εμπορίου

Στις 25.8.2020 η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ενέκρινε δέσμη προτάσεων για την ενίσχυση του εμπορίου μεταξύ της ΕΕ και των γειτονικών χωρών, στο πανευρωμεσογειακό περιφερειακό πλαίσιο (Pan-Euro-Mediterranean region/ PEM), ώστε να διευκολυνθεί η οικονομική ανάκαμψη μετά την πανδημία του κορωνοϊού. Σύμφωνα με σχετικό δελτίο Τύπου, οι προτάσεις αφορούν στον εκσυγχρονισμό των προτιμησιακών εμπορικών συμφωνιών της ΕΕ με 20 εμπορικούς εταίρους της PEM, συμπεριλαμβανομένων των Δυτικών Βαλκανίων (ΔΒ), καθιστώντας τους «κανόνες καταγωγής των αγαθών» που περιλαμβάνονται στις εν λόγω συμφωνίες πιο ευέλικτους και φιλικούς προς τις επιχειρήσεις. Οι προτάσεις αυτές αποσκοπούν στην τροποποίηση των διμερών συμφωνιών της ΕΕ, μεταξύ άλλων χωρών, με την Αλβανία, τη Βοσνία-Ερζεγοβίνη, τη Βόρεια Μακεδονία, το Μαυροβούνιο, τη Σερβία και το Κόσσοβο. Σύμφωνα με δηλώσεις της Ευρ. Επιτροπής, οι «κανόνες καταγωγής» είναι αναγκαίοι στο πλαίσιο οποιασδήποτε εμπορικής συμφωνίας, διότι καθορίζουν ποια εμπορεύματα μπορούν να τύχουν προτιμησιακής μεταχείρισης. Οι διαδικασίες καταγωγής εξασφαλίζουν ότι οι τελωνειακές αρχές μπορούν να επαληθεύουν την προέλευση ενός αγαθού και επιτρέπουν στις επιχειρήσεις να αποδεικνύουν την καταγωγή των εμπορευμάτων τους. Όταν πληρούνται όλες οι αναγκαίες προϋποθέσεις, τα εμπορεύματα προτιμησιακής καταγωγής είναι επιλέξιμα να εισαχθούν με χαμηλότερους δασμολογικούς συντελεστές, ή ακόμη και με μηδενικό συντελεστή, ανάλογα με την προτιμησιακή δασμολογική μεταχείριση.

5. Ειδήσεις γενικού ενδιαφέροντος

-Το Δίκτυο ICEDA ανακοινώνει πρόσκληση για λήψη επιχορηγήσεων από οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών

Το Δίκτυο "Αύξηση της συμμετοχής των πολιτών στη ψηφιακή ατζέντα" (Increasing Civic Engagement in the Digital Agenda/ ICEDA) ανακοίνωσε πρόσκληση υποβολής αιτήσεων για τη λήψη επιχορηγήσεων ύψους 13.000 έως 17.000 ευρώ σε οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών από τη Βόρεια Μακεδονία και τις χώρες της περιοχής, με διάρκεια απορρόφησης 18 μήνες. Συνολικά, θα διατεθούν 15 μικρές επιχορηγήσεις σε οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών από την Αλβανία, το Κόσσοβο, το Μαυροβούνιο, τη Βόρεια Μακεδονία και τη Σερβία. Οι επιχορηγήσεις θα δοθούν με σκοπό την αύξηση των ικανοτήτων των οργανώσεων της ΚτΠ για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με τη ψηφιακή ατζέντα, την ενίσχυση του ρόλου τους στην παροχή βοήθειας στους κρατικούς θεσμούς, την καλύτερη αξιοποίηση του δυναμικού των τεχνολογιών

των πληροφοριών και των επικοινωνιών (ΤΠΕ), τη βελτίωση της ποιότητας των ηλεκτρονικών υπηρεσιών τους προς τους πολίτες και την επίτευξη μεγαλύτερης διαφάνειας μέσω της ανάπτυξης αποτελεσματικών συστημάτων ηλεκτρονικής διακυβέρνησης. Το Δίκτυο ICEDA συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση και υλοποιείται από τα Metamorphosis Foundation, Open Data Kosovo (ODK), e-Government Academy (eGA), Center for Research, Transparency and Accountability – CRTA, Lëvizja MJAFT, NVM 35 MM.

6. Εκδηλώσεις, εκθέσεις, επισκέψεις

(Λόγω της πανδημίας COVID-19 και της κατά συνέπεια συχνή ακύρωσης εκδηλώσεων στη Βόρεια Μακεδονία, το εν λόγω κεφάλαιο αντικαθίσταται με πληροφορίες που αφορούν στα μέτρα για τον περιορισμό της εξάπλωσης του κορωνοϊού.)

COVID-19 : Μέτρα αντιμέτωπης της εξάπλωσης του ιού & σχετική με τον κορωνοϊό ειδησιογραφία

-Εταιρείες και πολίτες δώρισαν 4,5 εκατ. ευρώ για την αντιμετώπιση της κρίσης από την πανδημία

Σύμφωνα με εδώ δημοσιεύματα, πάνω από 4,5 εκατ. ευρώ σε χρηματοδότηση και είδος (προϊόντα) διατέθηκαν στο κράτος από την αρχή της πανδημίας του κορωνοϊού, προσφέροντας έτσι στήριξη στις επιχειρήσεις και τους πολίτες να αντιμετωπίσουν την υγειονομική κρίση. Ενδεικτικά αναφέρονται: η "Alkaloid" δώρισε 200 χιλιάδες ευρώ, - η "Komercijalna Banka" παρέσχε οικονομική βοήθεια ύψους 100 χιλιάδων ευρώ, καθώς και προστατευτικό εξοπλισμό και εξοπλισμό ασφαλείας αξίας 20 χιλιάδων ευρώ, - η εταιρεία IGM κατέβαλε δωρεά 250.000 ευρώ, - η "Philip Morris Tutunski Kombinat Prilep" διέθεσε 110 χιλιάδες ευρώ σε εξοπλισμό υγείας, - η "OKTA" διέθεσε 50 χιλιάδες ευρώ επίσης σε εξοπλισμό υγείας, - η "Bitolska Mlekara" διέθεσε κεφάλαια για την εξυπηρέτηση και επισκευή αναπνευστικών συσκευών φροντίδας. Στο ίδιο πνεύμα, οι "EVN", "Drzavna Videolotarija", "Stopanska Banka" AD Σκόπια, NLB Tutunska Banka, "Automotive Group", "Automobile SK", "Atlantic Group", "Cementarnica Usje", "Ading" και ένας μεγάλος αριθμός άλλων εταιρειών, όχι μόνο μεγάλων αλλά και μεσαίων, μικρών και πολύ μικρών εταιρειών βοήθησαν με τις δωρεές τους, προκειμένου να αντιμετωπιστούν, σε ένα βαθμό, οι δυσμενείς επιπτώσεις της κρίσης. Παράλληλα, ορισμένες από τις εταιρείες όπως οι "Halkbank", "Bitolska Mlekara", "Komercijalna Banka", IGM, "Pekabesko" και άλλες εταιρείες, κατέβαλαν τον φόρο εισοδήματος εκ των προτέρων, ως ενίσχυση προς την Κυβέρνηση για να αντιμετωπίσει τις επιπτώσεις της πανδημίας και να στηρίξει την οικονομία (στήριξη προϋπολογισμού, αύξηση ρευστότητας κλπ).

-Περιορισμός χωρητικότητας σε εκδηλώσεις 50% στις υπαίθριες και 30% σε εκδηλώσεις σε εσωτερικούς χώρους

Σύμφωνα με πρόσφατη απόφαση της Κυβέρνησης, οι υπαίθριες εκδηλώσεις πρέπει να διοργανώνονται με χωρητικότητα 50%, με περιορισμένο αριθμό συμμετεχόντων που δεν θα υπερβαίνει τους 1.000. Επίσης, οι εσωτερικές εκδηλώσεις θα πρέπει να διοργανώνονται με χωρητικότητα 30%, με συμμετοχή ακροατηρίου 1.000 μελών. Σύμφωνα με την απόφαση, που εγκρίθηκε τη Δευτέρα 14/9/2020, βάσει γενικών συστάσεων της Επιτροπής για τις Λοιμώδεις Νόσους, τα μέλη των ομάδων που διοργανώνουν την εκδήλωση θα πρέπει να απολυμαίνουν τα χέρια τους καθ' όλη τη διάρκεια της εκδήλωσης, όπως και όλοι οι επισκέπτες κατά την είσοδό τους. «Κατά τη διοργάνωση εκδηλώσεων, είναι απαραίτητο να τοποθετούνται εκπαιδευτικά και ενημερωτικά φυλλάδια σε ορατά σημεία όπου θα αναφέρονται τα προληπτικά μέτρα, η χρήση μάσκας, η διατήρηση της φυσικής απόστασης, η τακτική / συχνή απολύμανση των χεριών και η κατάλληλη αναπνευστική υγιεινή», δήλωσε το δελτίο τύπου της Κυβέρνησης. Οι συστάσεις δεν περιλαμβάνουν ιδιωτικές συγκεντρώσεις, σύμφωνα με την απόφαση.

Η Προϊσταμένη

Παγώνα Λάρδα
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'